

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a si Duminec'a.

Prețulu' abonamentulu':
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu sêu
28 franci.

Anulu' XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 85.

Joi, 24 Octobre 5 Novembre

1879.

Brasiovu, 5 Novembre / 24 Octobre.

Afara de situatiunea financelor statului si de grav'a cestiune a urcarii dărilor si a introducerei altor noue impositie spre micșiorarea deficitului, despre care vorbim mai la vale, nu este pentru momentu' nici unu obiectu' care se ne intereseze pe noi cesti de dincôce de Lait'a in mesura mai mare decâtu' lupt'a autonomistiloru cu centralistii austriaci in parlamentulu' din Vien'a.

Desbaterea proiectelor de adresa in camer'a deputatiloru austriaci s'a finitu cu-o invingere a autonomistiloru, proiectulu' loru fiindu primitu cu 176 contra 162 voturi. Cele ce s'au vorbitu in cursulu' discussiunei sunt de mare importantia, căci cu acést'a ocaziune s'a facutu o critica nimicitoare ei suprematistice ce-a fostu introdusa deodata cu crearea dualismulu' in Austri'a. Prim'a ôra de unu lungu siru de ani incôce a invinsu principiulu' egalit' indreptatiri asupra principiulu' suprematiei de rassa, care, cumu dise Dr. Rieger, a facutu possibilu unei partide a domni esclusivu, a secuestră numai si numai pentru sine tôte officie insemnate, tôte sinecurele, tôte posturile lucrative si ale ocupă cu creaturele ei.

Nu mai e de lipsa se-o spunemu, că este o mare analogia intre situatiunea popôreloru neghermane din Ungari'a si Transilvani'a si intre aceea a popôreloru neghermane din Austri'a. Si unele si altele se lupta pentru recunoscerea unuia si aceluiași principiu in viaț'a de statu austro-ungara, care se facea posibila liber'a loru dezvoltare nationala. Invingerea acestui principiu in Austri'a trebuie se-o consideramu dër', desi numai indirectu, că o invingere si pentru noi cei de dincôce, încātu professamu acelasiu principiu. De aceea vomu urmari cu cea mai mare atentiune luptele parlamentare decisive din capital'a Austriei.

Inainte de tôte este de observatu, că astadi nu mai se tractéza atātu de-o lupta a federalistiloru cu partid'a dualista, căci acést'a se pôte consideră astadi că si batuta, bancrotata, ci federalistii sêu autonomistii, cumu se numescu de unu timpu incôce, au de a-si mesurâ poterile cu vechii centralisti din scôl'a lui Schmerling, cari niciodata nu au consideratu dualismulu' de cătu numai că unu reu necesariu, care trebuie suportatu pēna atunci, pēna ce se voru urcâ earasi actiile centralismulu' si voru face se falfaie din nou stindartulu' unitatii imperiului.

De-o parte cav. de Schmerling in camer'a domitoru, de alta parte comitele Hohenwart in adunarea deputatiloru, eata adeverat'a expresiune a situatiunei. Vechiulu' centralismu se lupta cu federalismulu' sêu cu „descentralisarea“, cumu o numescu adres'a maioritatii camerei „Ce mai vorbiti atat'a de unitatea imperiului, ea de multu a fostu desființata prin dualismu“ esclama Dr. Rieger, respondiendu deputatulu' Scharschmidt. Aceste curioze caracteriséza multu directiunea ce a luat'o partid'a centralistica, ea déca voiesce unitatea imperiului nu mai pôte se se opréca la Lait'a ei trebuie se 'si indrepte sagetile si in contra dualismulu'. Acést'a resulta că o consecintia logica a programulu' seu.

Unulu' din vorbitorii cei mai de frunte ai partidei centraliste deput. Dr. Plener a atinsu in vorbirea s'a pușinu acést'a cōrda a unitatii invincându, cumu dice „Pester Lloyd“, pe Cehi la lupta in contra egemoniei maghiare. Numit'a fôia pestana se bucura că conducătoriulu' cehu n'a primitu acést'a invitatiune, ci că ar' fi respins'o chiaru indirectu recunoscēndu că constitutiunea in sine trebuie respectata.

Credemu că aci se confunda tactic'a de partida cu program'a si principiile partidei. Cehii primescu de basa a activitatii parlamentare constitutiunea, de aci inse nu urméza că recunoscemu sistemulu' care a creat'o. Din contra credemu că in privinti'a

acést'a voiescu se 'si conserve si unii si altii man'a libera. A accentuat'o destulu' de apriatu si Dr. Rieger că autonomistii nu mai pușinu că centralistii dorescu unitatea imperiului, inse nu prin secuestrarea drepturiloru tieriloru si ale popôreloru, ci prin recunoscerea loru.

Federalismulu' si centralismulu' au unu punctu' comunu in care se intalnescu si acést'a este unitatea imperiului. Deosebirea esista numai in calea ce-o percurgu pēna la centru. Sistemulu' federalu forméza cercuri autonóme legate strinsu de olalta, celu' centralistu se compune din radii, cari mergu dela centru spre periferia calcandu in drumulu' loru peste ori-ce viaț'a autonóma.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Diarele guvernamentale maghiare nu mai sci, cumu se laude genialitatea ministrulu' de finance comite Szapáry, care a sciutu se compuna budgetulu' pentru 1880 astfeliu, că se ésa numai unu deficitu' de 18 milióne, dupa ce s'au subtrasu si cele 7 milióne florini. ce are se platéca statulu' mai multu in 1880 pentru spesele comune, pentru drumuri de feru si că dobēnda la datori'a rentei de auru ungare. Acestu' rezultatu crede alu dobēndi ministrulu' de finance, u. candu de-o parte dările esistente cu vreo 8,100,000 fl. si introducēndu de alta parte noue impositie, cari spera că-i voru dá sum'a de 6,420,000 fl. Asia voiesce se incasseze prin urcarea contributi' pe căstigu cl. II 800,000 fl., prin urcarea d'ei pe transporturi, drumuri de feru, vapóre, earasi 800,000 fl., a darei pe petroleu 1,800,000 fl., prin introducerea unei tace militare (pentru cei ce sunt scutiti de servitiulu' militaruu) 2,500,000 fl., prin introducerea vamei de drumuri si de poduri 460,000 fl. (acést'a va ingreună multu comerțulu' si asia slabu) si preste acést'a in anulu' venitoriu se se urce impositiele pe spiritu cu 200,000 fl., pe bere cu 80,000 fl., pe vinu cu 300,000 fl. pe cărne cu 255,000 fl. si pe zaharu cu 1,140,000 fl. Numai dările ce se platescu pentru servitóre, carutie si cai se casséza, dër' pentru acést'a se urca impositiele pe castigurile din loterie cu 10%, ceea ce va aduce inca cu 60,000 fl. mai multu venita că dările desființate.

Comitele Szapáry s'a distinsu cu deosebire prin aceea, că a preliminatu dările deja esistente mai susu. Cu tóta seraci'a poporulu' darea pe castigu e preliminata cu 1 milionu' mai susu, va se dica sum'a acést'a va trebui se ésa prin aceea, că organele administrative voru tacsă castigulu' cu atata mai susu. Asemenea se se scôta dela societatile de actiuni cu 250,000 ear' din dările pe consumu cu 1,973,000 fl. mai multu.

Dër' ministrulu' de finance afara de acést'a mai crede se póta economisi vreo 3 milióne prin aceea, că spesele pentru datori'a de statu voiesce se le micșioreze in modu' artificialu. Astfeliu comitele Szapáry a prezentatu proiecte de lege, prin cari se prelungește durat'a legala a amortisarei datoriei ungare si transilvane de desarcinarea pamentulu' si a datoriei de rescumperarea dijmei de vinu pe 50 respective 60 ani, prelunginduse astfeliu in totalu cu 20 de ani. Prin acést'a voiesce se economiseze vreo 3 1/2 milióne din cuot'a de amortisare anuala, replatindu adeca statulu' in fiecare anu cu atat'a mai pușinu.

Mesur'a din urma este pe cătu de nedrépta pe atâta de apesatóre. Fôrte bine a observatu o fôia pestana, că possessorii obligatiuniloru din cestiune sunt mai toti aci in tiéra si de aceea voru avé se duca in spate o greutate indoita. Prin procederea recomandata de comitele Szapáry statulu' ungaru ar' comite o eróre din cele mai mari, ar' face se se sdruncine tóta increderea ce-o mai aveau creditorii sei intr'insulu. Dovéda pentru acést'a

este impregiurarea, că indata ce s'a facutu cunoscutu planulu' ministrulu' de finance a caditu cursulu' obligatiuniloru transilvane de desarcinarea pamentulu' dela 87 la 84 fl.

Unu professoru de matematica dela Vien'a, Spitzer, a facutu socotéla, cătu voru perde possessorii obligatiuniloru de statu ungare si transilvane prin politic'a financiara a comitelui Szapáry, si a ajunsu la rezultatulu', că cursulu' obligatiuniloru ungare de desarcinarea pamentulu' atātu, cătu alu celoru transilvane, va scadé cu 7 fl. 10 cr. Ajunge atātu spre a judecâ, camu de ce natura este imbunatatirea financelor ce o planuiesce comitele Szapáry.

Romani'a se afla intr'o continua iritatiune din caus'a marilor probleme a carora resolvare 'i se impune mai deodata. Camerele abia au terminatu revisuirea articolu' 7 din Constitutiune si acuma voru avé a se ocupâ de alta cestiune mare economica, de rescumperarea caliloru ferate romane, cari sunt proprietatea si sunt administrate de-o societate de actionari straina. Nu mai incape indoiéla că acést'a rescumperare este in celu' mai mare interesu alu statulu' romanu atātu din punctu' de vedere economicu cătu si strategicu. Scimu că ministrulu' de finance d. Sturdza a fost calatoritu de repetite ori la Berlin in afacerea acést'a, in fine ia sucesu a incheiâ o conventiune cu societatea caliloru ferate romane, care s'a depusu deja pe biuroulu' Camerei spre desbatere si primire. Conventiunea acést'a intimpina de pe acumu in press'a conservatóre o crancena opozitiune, dër' si organele fractiunei liberale o combatu cu aceeași vioitiune cu care au combatutu proiectulu' guvernulu' in cestiunea israelita. Din ambele parti se observa inse cu dreptu că in acést'a cestiune decisiunea va fi mai usiôra, căci deo parte Europ'a n'are a se amestecâ, de alta parte vorbescu cifrele.

„Romanulu“ de eri publica tecstulu' conventiunei incheiata intre d. ministru de finance, in numele guvernulu' romanu, si intre societatea actionariloru. Art. 1 suna asia: Societatea actionariloru caliloru ferate romane cu resiedinti'a in Berlin cedéza si transfera Statulu' romanu cu incepere dela 1 Ianuariu 1880 si pentru totu restulu' duratei concesiunei primitive in modu' definitivu si fara nici-o restrictiune administratiunea si explotatiunea intregi rețiele a liniiloru ferate ale Societatii si in genere tóta gestiunea intreprinderi sociale, ear' Art. 2 stabilește că in contra cestiunei complete a administratiunei si a explotatiunei prevediute in art. 1 guvernulu' romanu se obliga a preschimbâ actiunile primitive si actiunile de prioritate actualmente in fiintia in titluri emanate directu dela Statu (cu-o dobēnda de 6 la sutu). Totalitatea titluriloru de emisu de cătra statulu' romanu este ficsata la sum'a de franci nominali 237,500,000. — Vomu mai reveni la acést'a conventiune.

O veste imbucuratóre pentru Romani'a sosi de curēndu dela Washington capital'a Statelorunite nordamericane. Se constata adeca in modu' oficialu de acolo, că ambasadorulu' americanu in Vien'a Mr. Casson a primitu ordinulu' a merge la București spre a recunoscé independenti'a Romaniei si spre a stabili relatiuni diplomatice intre Romani'a si Statele nordamericane. — Este rusinatoriu pentru Republic'a Franței că a lasatu se fia intrecuta de fic'a ei de peste Oceanulu' atlanticu.

Spre a cunoscé parerea Evreiloru malcontenti dupa revisuirea art. 7 din Constitutiune citamu urmatórele espectoratiuni ale organulu' loru „Fraternitatea“:

„Suntemu acuma incredintiati, că singurii aperiatori ai „Evreiloru pamenteni“ au fost acei deputati, cari au protestatu contra revisuirei art. 7, căci acesti'a n'au vrutu si

schimbe nimicu, n'au vroitu că Israelitii Romani sa fia declarati de straini, de vagabondi, cum sunt declarati prin nou'a lege. Ore amu meritatu noi aceasta lovitura? nu amu suferitu si noi, impreuna cu ceilalti locuitori, in timpurile cele critice? n'amu suportatu si noi deca nu mai multu dér' celu pucinu totu atata, tóte sarcinele, tóte calamitatile resbelului? Nu amu avutu si noi fii si frati printre ostasii romani, cari se luptau pentru independentia patriei comune? nu am contribuitu si noi proportionalu in cea mai mare parte, pentru imbunatatirea starei luptatoriloru si a ranitorulu? aceasta noua lege, este ea óre resplat'a ce ni se da?

„Credu óre Camerile, că prin nou'a lege au satisfacutu minimulu cerintieloru art. 44; se póte chiaru că au resolutu in principiu cestiunea pusa pe tapetu de către diplomatii Congressului din Berlin, dér' judecandu cine-va cu sange rece si cu nepartinire va constata, că prin modulu, cum ea a fostu resoluta, s'a facutu cea mai strigátore nedreptate „Evreiloru romani“, cari sperau ca voru scapa acum de sclavia morala, ce-i apasa cu atata greutate si cari isi basau speranti'a in bunavointi'a si dreptatea Cameriloru si a guvernului liberalu, va constatá in fine cu durere, că nou'a lege nu este decâtu o desilusiune a cerintieloru si a sperantieloru nóstre legitime.

„Puteti creá inca mii de legi analoge, totu nu ne veti puté luá unu dreptu sfantu, adica acel'a alu nascéri in tíera! Cu tóte că ne declarati de -traini, noi totu ne vomu mandri si de acumu inainte cu numele de Israelitii romani! Ne cunóscemu o alta patria decâtu tíera unde ne amu nascutu. Nu puteti chiaru isgoni din tíera, noi totu vomu dice că suntemu Romani si că ne aflamu in aceasta tíera chiaru mai inainte decâtu multi din acei domni, cari au votatu aceasta lege, a careia tienta este numai a creá o nou'a bariéra intre Romanii de „ritulu mosaicu“ si intre Romanii de „ritulu cristinu.“ O singura sperantia ne mai remane, adica că guvernulu nu va face usu de antaiulu paragrafulu alu noiei legi, care ne declara de straini, va avé celu pucinu bunatatea a nu ne tratá cá straini vagabundi cumu e in dreptu a face cu toti strainii cei fara nici o protectiune. Suntemu celu pucinu in dreptu a crede, că se voru gasi Romani animati de dreptate si nepasionati de nra religiósá, carii voru protestá contra unei sicane eventuale contra aceloru Evrei, cu cari au frecuentatu impreuna scól'a si cu cari si-au petrecutu fraged'a loru copilaria.“

Din Greci'a se anuntia, că sesiunea noiei Camere a deputatiloru s'a deschisu in 20 Oct. prin citirea unui discursu din partea tronului. Regele constata, că ordinea si loialitatea au presidatu in alegerile generale, cari au avutu locu, cea ce justificá din ce in ce mai multu increderea ce are in poporulu seu. Elu constata asemenea, că relatiunile Greciei cu tóte puterile sunt amicale. „Guvernulu meu, dice Regele Gheorge, se silesce a implini decisiunile congressului de la Berlin, in ceea ce privesce pe Grecia; chestiunile practice se aplaneaza din di in di si speru, că marile interese ale statelor limitrofe precum si sprijinulu puteriloru semnatare ale tratatului din Berlin voru face, că asociatiile, cari se urmarescu actualmente la Constantinopole pentru delimitarea noiloru nóstre fruntarii, se aiba unu bunu sférsitu.“ Greci'a trebuie se se ocupa asemenea cu formarea si prepararea armatei sale, căci elementulu esentialu alu fie-carui poporu, spre a 'si fixa loculul printre cele-lalte popóre, resíede in forti'a s'a.“

Brasiovu. 4 Novembre n. 1879.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Tóte isi au urmarile sale. Asia a trebuitu se vina pedéps'a si asupra Romaniloru brasioveni pentru că Representantii loru comunali nu cercetéza siedintiele. In septeman'a trecuta s'a desbatutu di de di budgetulu comunalu pentru 1880. Au fostu la desbatere diu 200 de Representanti 14—16, fačia de 12 membri ai Magistratului (primariei). Astfelu s'a primitu mai intregu proiectulu de budgetu alu Magistratului. Nu s'a primitu inse sum'a de atâtea ori votata pentru indreptarea ulitiei mari din Scheiu, că se nu se mai inee casele; nu s'a primitu nimicu pentru Romani.

Cu tóte astea s'a votatu că pentru acoperirea deficitulu se se faca pe fiecare florinu de dare comunala o aruncatura de 13 cr. Acést'a a fostu propunerea avocatului Schnell si o contra propunere a fostu a consil. Iul. de Brennerberg, se se acopere deficitulu prin imprumutu. Pentru acést'a au votatu numai 20 membri ear' pentru a avocatului Schnell 34 si cea din urma s'a primitu. Romanii din 38 membri au fostu uumai 5. Candu s'a desbatutu si s'a urcatu budgetulu au fost numai câte 2—3. Sasii inca o voru semti, căci au prinsu drumu cei ce voru se urmeze si cu Brasio-

vulu dupa Vien'a si astfelu in anii viitori voru plati cumu s'a si disu 20—30 de procente. Sasii, o parte, inca s'au superatu reu desi au pentru-ce plati, nu sciu ce voru dice Romanii.

S'a accentuatu de către d. Franc. Maager că se mira, că publiculu nu se intereséza nici candu ii punu greutati si sarcine. Siedintiele sunt publice si nu vinu nici Representantii, necumu publiculu. D. Carl Fabritius a accentuatu aspru administrarea si economi'a cea rea si a facutu propunerea că deficitulu se se scóta din datoriiile ce are comun'a ale incassá, inse presidiulu nu a admis'o la votare.

Este de mirare că inainte cu 3 ani candu avea comun'a administrati'a intregului comitatu nu avea 404,605 fl. 45 cr. spese si nici deficitulu de 23,207 fl. 24 cr. Caus'a este negresitu că au lasatu se se priméscá in budgetu sume mari, cari poteau fi reduse si unele cu totul sterse. Déca inse ómenii nu se intereséza de cele ce se intempla in adunarea comunala cu comun'a, se suferé acuma pedéps'a!

Din parlamentulu austriacu.

Desbaterea proiectelor de adresa in adunarea deputatiloru.

Cei doi raportori comitele Hohenwart (alu maioritatii) si Dr. Sturm (alu minoritatii) au introdusu discussiunea generala cu câteva cuvinte. Dupa aceea iea cuventulu in contra proiectulu maioritatii

Deput. Ed. Suess; dicendu că e mandru că fačia de multele stéguri si steguletie ce se desfasiura din partea drépta a camerei sub cuventulu decentralisatiune, se desveléscá singurulu Stindartu negru-galbenu alu imperiului, cumu se cuvine unui deputatu fidelu alu capitalei Vien'a (Bravo repetite in stang'a.) Arunca apoi intrebare, déca guvernulu are in camer'a acést'a maioritate si deca adres'a de fačia e espressionea acestei maioritatii? Elu néga si una' si alta, dicéndu că maioritatea de fačia este compusa din elemente eterogene, că polonii de esemplu in cestiunile politice esterióre nu voru poté votá cu guvernulu nici cu celelalte grupe s. a. s. a. Trecéndu la Cechi dice, că natiunea ceha are o istoria mare istoria mare inderetulu ei si că nu are lipsa de laud'a s'a. Apoi intorcenduse către ei adange: nu uitati asupra marime trecutulu dvóstre, marimea timpului in care traiti. Astadi s'au schimbatu relatiunile economice si sociale ale statelor astfelu, încátu este unu anachronismu a te provoca la dispositiunile din seculu alu XVII.

Péna acuma nu vedemu o intelegere si impacare decâtu numai in sinulu partidei decembriste, care fačia de pericolulu ce amenintia statulu s'a unitu si intaritu. S'a disu că guvernulu are intentiunea a creá o partida a imperiului. Ei bine domniloru (aratandu asupra banciloru din stang'a) aici este partid'a imperiala (Aplause viui in stang'a, strigari in drépt'a: Si aici!) Eata ce cere acést'a partida: ea cere unu guvernulu, că se fia unitu in sine insusi si se 'si exprime convictiunea s'a cu energia, ea cere unu guvernulu, care se nu se demita a tractá cu popórele singuraticice, ci care se fia capabilu a face se se petrundea insesi aceste popóre de idéa unui statulu mare europeanu. Toti dorimu pacea, dér' vedemu că adres'a maioritatii nu duce pe calea acést'a, de aceea voiú votá in contra ei (Aplause in stang'a.)

Dep. Dr. Dunajevski (polonu): Candu eramu noi in minoritate n'amu mai redactatu adrese de ale minoritatii. Astadi compunerea camerei fiindu in modu insemnatu schimbata, stang'a decembrista vine cu-o adresa a minoritatii. Minoritatea comisiunei nu s'a multiamitu cu aceea, a supune proiectulu maioritatii unei critice, ea nu ne-au aratatu propunerile si dorintiele ei in privinti'a modificariloru ce ar' fi de facutu in proiectulu maioritatii, ci a luat simplamente o positiune de lupta, de resistintia hotarita (Aplause in drépt'a) si au redactatu unu proiectu alu minoritatii, care pórtá limbagiulu celu mai respingetoriu, ba chiaru ostilu ori carei intielegeri. Este in natur'a omului, că se semtia dorerosu perderea unei positiuni ocupate in timpu de multi ani (Ilaritate) se se semtia desamagitu vedéndu că scapa din mana ceea ce péna aci a consideratu de semnu si mediulocu alu puterii nedisputate (Ilaritate, bravo in drépt'a) Dér' o schimbare este conditio sine qua non a vietiei constitutiunale si pentru fiecare partida, cu deosebire pentru un'a, care vorbesce cu atata mandria si consciintia de sine de faptele ei, este de mare folosu déca, candu si candu ajunge a fi in minoritate (Ilaritate in drépt'a) Eu n'avuiu fericirea péna acuma a me adá aci in minoritate, dér' onor. mei consoçi nu 'mi voru contradice, déca sustienu, că tocmái positiunea nóstra, că minoritate, ne-a fostu fórté folositóre, căci ne-a invetiatu se ne moderamu, se fimu modesti in pretensiunile nóstre si ne-a facutu se cunóscemu incatuva trebuintiele adeverate ale popóreloru singuraticice din acestu imperiu (Bravo in drépt'a) Nu 'mi veti luá in nume de reu, dloru, déca, cumu prescrie s. scriptura, ve dorescu si dvóstre aceleasi esperientie si aceleasi instruire, ce amu avut'o noi (Ilaritate in drépt'a) In adrés'a maioritatii se gasesce atata

moderatiune, încátu se vede că au facut'o nu unu omu de partida ci unu omu de statulu insemnatu (Bravo! in dreapta)

Decentralisatiune in sine, pare a fi marele periculu, in contra caruia se apera atátu de multa domni din stang'a, Dér' óre ce este decentralisarea déca nu idéa necesara, care prinde radacini totu mai afunde in vieati'a statelor europe, idéa libertatii adeverate? (Bravo in drépt'a) óre libertatea consista numai in aceea, că susu in fruntea statului se fia unu parlamentu mare, josu inse se decida atotputintia neconditionata a functionariului asupra celoru mai insemnate interese ale dilei si asupra intereselor materiale si spirituale ale poporatiunei? Diceti că unitatea si póterea imperiului este amenintata prin nisuinti'a de a decentralisá administratiunea, intrebú inse: cine nu scie, că Angli'a, ce ce atinge de putere si unitate in afara e statulu impuitoriu in Europ'a? cine nu scie câtu de bine se desvolta relatiunile publice in mi'a Belgia, ne mai vorbindu de Germani'a, care nu e unu stat, ci unu imperiu, cu tóte că nu cuprinde provincii autonome ci regate si principate suverane? Asiu dori că Austri'a sa póttá ocupá pentru durata o asemenea putere si unitate si asemenea positiune impuitorie in Europ'a cá acuma Germani'a (Bravo! in drépt'a) Nu ne veniti dér' cu asemenea cuvinte sunatóre d-loru! (Aplause in drépt'a.)

Arata dupa aceea că in period'a trecuta guvernulu delu constitutiunei a conchiamatu de multe ori dietele numai pe doue trei septemani, numai pentru a satisfacé prin acést'a literei, nicidecum inse si spiritului constitutiunei (Aplause in drépt'a) Aci intre poporatiunea ospitala a Vienei fiecare póte audi: că libertatea e in periculu. Unde este unu cuventu in adres'a maioritatii, care ar' fi in contra principiloru pe cari se baséza astadi fiecare statulu senatosu in Europ'a? Dece vorbiti poporatiunei de pericule ce nu exista?

Vorbitoriulu critica apoi principiulu exprimat in proiectulu minoritatii, că se nu lase a se face nici o schimbare in constitutiune. Fara schimbare si desvoltare inse nu e viétia. Déca dér' considerati constitutiunea cá un'a ce nu se póte modificá, decâtu numai cu pericolulu unei morti repentine, votati pentru proiectulu minoritatii, atunci nu ve mai numiti „fideli constitutiunei“ căci numai, acela e fidelu constitutiunei, care o cultiva si desvólta si o face se correspunda impregiariloru schimbate ale statului si ale partiloru sale constitutive (Aplause in drépt'a) Numai c'unu pasagiú din adres'a minoritatii me unescu si asi dori cá se fia primitu si in proiectulu maioritatii, cu acel'a unde se dice: „Inainte de tóte e necesara o administratiune, care se sté de asupra partideloru.“ (Aplause in drépt'a.) La noi nu e posibilá domnirea maioritatii cá in alte state unitare, unde domnirea maioritatii insemna domnirea unoru principiu anumite.

Cei ce au remasu in minoritate astépta péna ce principiele loru 'i aducu earasi la suprafačia a apei politicé, precandu in Austri'a singurulu principiu de guvernare alu maioritatii este a maiorisá tieri si popóre intregi, adica maiorisarea neconditionata in statulu si'n administratiune. Si din cauza că in Austri'a nu e posibilu a guvernare dupa simpl'a aritmetica a maioritatiloru si minoritatiloru, guvernulu trebuie se sté peste partide. Déca voiti unu guvernulu peste partide nu respingeti orice intelegere a partideloru dicéndu „nici unu pasu mai departe“ s. c. l. Déca cereti unu guvernulu peste partide si adaugeti „aci e partid'a imperiala“, adica din care se fia luati ministrii (Ilaritate in drépt'a) atunci, ertatine, acést'a este o contradicere. Căci diceti in proiectulu minoritatii: „Dorimu unu guvernulu peste partide“ si apoi cereti astadi, că ministeriulu se se numéscá din sinulu partidei dvóstre (Aplause in drépt'a.) Nu ne este dér' posibilu a votá pentru proiectulu minoritatii si speramu, că toti acelu, cari dorescu bun'a intelegere, voru votá pentru adresa maioritatii si se voru uni cu noi spre ajungerea acelu scopu, ce ni l'a anuntiatu in. nostru monarchu in discursulu tronului: conservarea dreptulu si a libertatii, dér' nu numai pentru unii, ci pentru toti. (Aplause prelungite in drépt'a.)

(Va urmá.)

Conferinti'a protopopiloru in Blasiu.

In 1 si 2 Septembrie a. c. s'a tienutu la secululu metropolitanu din Blasiu o conferentia de insemnatare mare pentru Archidieceps'a gr. c. de Alba-Iuli'a si Fagarasiu, convocata apriatu pentru a ordonarea protopopiatelor din Archidiecepsa si pentru desbaterea si regularea mai multor afaceri ce se tienu strinsu de scól'a poporala. Depe discursulu acestei conferentie publica „Fórté Scolastica“ din Blasiu urmatórele:

„In 1 Sept. la propunerea Rssmulu d. Prepsitu T. Cipariu una deputatiune constatória din mai multi protopopi invitá pre Es. S'a Parintele Metropolitu dr. J. Vancea in sala cea mare a curtii vechi din resiedinti'a metropolitanu, unde luasteptáu cei invitati la conferentia (capitularii, asessorii consistoriali si toti cei, ce porta oficia protopopesi in Archidiecepsa).

„Es. S'a primitu cu salutári caldúrose ocupá presidiulu si tienú un'a cuventare de deschidare

în care aretă, cumcă la prosperarea ori-carei societăți conlucra trei factori principali și anume organizarea recerută, administrarea promptă și zelul ferbinte alu funcționarilor, caroru este concrediuta administrarea acelei-a. Constată, cum-că împartirea actuale a Archidiecesei în protopopiate în partea cea mai mare nu posedă calitățile, ce aru servi spre usiorarea unei administrări prompte; că-ce unele protopopiate suntu prea estinse, altele prea mici, — scaunele nu suntu asiediate în centru, nu se afa în locuri emporiali, cu posta, accesibile și îndemanoce pentru întregu tractulu. Ordinariatulu de multu doriea, se delătore acestu inconvenientu; a cugetatu inse, că se cuvine se astepte nou'a arondare a comitatelor, că asiă arondarea protopopiatelor — în cătu ar' fi cu potintia și cu scopu — se se conformeze arondării politice, și portarea afacerilor se se usioreze și prin acést'a. Că pregătire, în 1877 prin ordinațiunea consist. din 17/2 N. 619 protopopii au fostu provocati, se se puna în contielegere cu vecinii sei și se desbata cestiunea noiei arondări. De îndreptariu li s'au datu următoarele trei puncte: a) numărulu parochieloru se nu fia mai micu de 20, nici mai mare de 30; b) scaunulu se fia în centrulu tractului, în orasiulu spre care gravitéza comunele respective, se aiba oficiu postal, comunicatiune usióra, c) parochi'a, unde resiede protopopulu, se fia dintre cele mai preuntuose, că asiă protopopulu mai usioru se-si póta tiené védi'a. Operatele pregatite în modulu acést'a de cătra protopopi, în gremiu s'au datu unei comisiuni, carea cernendu-le cu deameruntulu a elaboratu unu proiectu, ce acumu se supune deliberării definitive a conferinției. Es. S'a dupa espunerea acést'a descoperi deplin'a s'a convingere, că toti cei adunati voru tiené în vedere singuru numai scopulu salutariu, carele este usiorarea administrării tractelor; deci voru lucrá consciintiosu intru deslegarea acestei probleme importante. Intru acést'a credinția saluta pre membrii cu „bine ati venitu“ și dechiara, cumca conferinția este deschisa.

Dupa cuventulu de deschidere, intreruptu adese ori de cele mai viue aprobări, Es. S'a constată, că dintre cei chiamati la conferinția acést'a vprotop. Mediasului și adm. Cichendealului impedecati prin morbu nu s'au potutu presentá; cestu din urma use pentru reprezentarea intereselor acelu tractu a tramisu pre parochulu din Noulu rom. — carele primindu-se din partea conferinției, numărulu membrilor ei se face 46. Notari se alegu: vprot. Stefanu Campianu și adm. Beniaminu Popu, — apoi în data se începú desbaterea proiectului, carele tiparitu de mai înainte se împartise membrilor, și se arondara 20 de tracte. La 1 óra siedinti'a se redieă, dupa care Es, S'a aduná cu ospitalitate pre toti membrii conferinției la mész'a s'a.

Dupa prandiu se tienú siedinti'a a II, în care se arondara alte 19 protopopiate. Candu erá vorb'a: óre parochi'a Teiusiului se remana la tractulu Aiudului séu se se alipésca la alu Albei-Juliei, vprot. Aiudului pledandu pentru tienerea stării de pana aci, descrie cu coloru fórte vii starea cea misera a parochiei din Aiudu, carea pre lunga tóte îndreptările sale nu s'a potutu smulge din starea-i desolata, nici se póte sperá provederea ei cu scóla cospundietoria și invetiariu cualificatu; deci propune stramutarea scaunului protop. în alta parochia mai proventuosa, unde protopopulu se nu aiba de a se luptá cu lipse și neajunse cotidiane și aci se-si póta duce oficiulu cu mai multu folosu pentru biserică și scóla. Espunerea vprot. miscá pre Es. Sa intru atát'a, catu spre a imbunestati starea acelei parochie oferid în caseta propria 1000 fl. în obligatiuni de statu, — care faptu generosu fú salutatu cu aplause îndelungate.

În aceste doue siedintie se terminá lucrarea arondării, remanendu pre siedinti'a urmatoria numai Secuimea, care în respectulu acést'a presentéza cele mai mari dificultăti.

În 2. Sept. la 9 óre se începú siedinti'a a III, în care indata la începutu se arondara parochiele din Secuime în trei tracte și asiă numărulu tractelor din Archidieceasa se reduce la 32 în modulu urmatoriului:

1. Protop. Aiudului cu scaunulu în Aiudu are 25 parochie; 2. Protop. Albei-Julie cu scaunulu în Alb'a-Julie are 24 parochie; 3. Protop. Almasiului cu sc. în Almasiu mare are 20 par. 4. Protop. Ariasiului cu sc. în Abacu are 20 par. 5. Protop. Biei, cu sc. în Bii'a are 21 par. 6. Protop. Blasiului cu sc. în Blasiu are 28 par. 7. Protop. Catiniei cu sc. în Catin'a are 26 par. 8. Pr. Cichendealului cu sc. în Cichindealu are 18 par. 9. Pr. Clusului cu sc. în Clusiu are 32 par. 10. Pr. Cosiocnei cu

sc. în Cosiocn'a are 24 par. 11. Pr. Dergei cu sc. în Dergea are 25 par. 12. Pr. D. San-Martinului cu sc. în D. San-Martin are 19 par. 13. Pr. Ernotului cu sc. în Ernotu are 22 par. 14. Pr. Faragaului cu sc. în Faragau are 23 par. 15. Pr. Ibasfaleului cu sc. în Elisabetopole are 20 par. 16. Pr. Indolului cu sc. în Indolu are 21 par. 17. Pr. Ludosiului cu sc. în Ludosiu are 21 par. 18. Pr. Mediasului cu se în Mediasiu are 24 par. 19. Pr. Morlacei cu sc. în Morlac'a are 20 par. 20. Pr. Muresiului cu scaunulu în M. Osiorheiu cu 36 par. 21. Pr. Mur. Uiórei cu sc. în M. Uiór'a are 19 par. 22. Pr. Pogacelei cu sc. în Pogaceau'a are 19 par. 23. Pr. Reginului cu sc. în Reginulu sasescu are 37 par. 24. Pr. Rosiei cu sc. în Rosi'a de munte are 16 par. 25. Pr. Sabesiului cu sc. în Sabesiulu sasescu are 22 par. 26. Sibiiului cu sc. în Sibiiu are 33 par. 27. Pr. Turdei cu sc. în Turd'a are 23 par. Vicariatulu Fagarasiiului: 28. Pr. Venetiei de jos cu sc. în Fagarasiu are 32 par. 29. Pr. Voilei cu sc. în Voil'a are 21 par. Vicariatulu Secuimeii: 30. Pr. Giurgeului cu sc. în Varvizu are 15 par. 31. Pr. Odorheului cu sc. în Odorheiu are 8 par. și 32 Protop. Treiscaunelor cu sc. în Kézdi-Polyán are 13 parochie.

Împartirea acést'a inse numai atunci va fi definitiva, candu se va fi comprobatu prin usu, că administratiunea nu suferé, la casulu contrariu se voru face schimbări într'insa. Din reducerea numărulu protopopiatelor urméza de sine, că unii dintre titularii de péna aci se remana fara provincia. Deci se nasce de sine întrebarea, ce se se întemple cu acesti'a? Se decise, că 3 dintr'insii cari au servitiu de peste 10 ani, se primésca înaintare onorifica în gradu și folosésca și pe venitoriu salariulu preavutu, ór' ceilalti 3 mai noi în functiune se fia considerati și prevediuti la timpulu seu dupa potintia.

Diariulu „Il Diritto“ din Rom'a publica unu articolu însemnatu asupra politicei esterne. Acestu diaru constata, că escluderea Italiei din combinatiunile care se urmara în 1878 de catra Engliter'a și Françi'a în privinti'a afacerilor din Egiptu, și care adusera formarea ministerului Nubar-Wilson-Bligniéres, a fostu mai vatemátore celor doue Puteri apusene de catu Italiei. Acést'a escludere a avutu asemenea că consecinția, că Itali'a s'a apropiatu de Germani'a și de Austri'a în momentul intervenirii tuturor Puterilor europene în cestiunea regularii financiiloru Egiptului. Europ'a se afa actualmente într'o situatiune de deplina nesigurantia, pentru că în urm'a mariloru evenimente din anii din urma alianțiile cele vechi au fostu schimbate și noue combinatiuni se produc. Diarulu declara, că lucrulu celu mai întieptu pentru Itali'a este reculegerea. Relatiunile actuale ale Italiei cu tóte puterile suntu bune, și, voindu a pastrá amicitia tuturor, ea nu doresce alianție particulare. Acést'a politica a reculegerii nu trebuie se fia privita că o politica nesigura din partea Italiei; ea tinde la desvoltarea resurselor sale economice și la îndeplinirea reorganizării sale financiare, administrative și militare; ea tinde în fine a se mantiené într'o situatiune care se 'i permita de a alege liberu și într'unu modu eficace alianție, candu va fi oportunu so o faca.

D i v e r s e .

(R e p r e s e n t a n t i i c o m u n a l i a i B r a s i o v u l u i) au tienutu în cursulu septemanei trecute siedintie mai în fiecare di și au desbatutu bugetulu comunalu pentru 1880 câte patru óre pe di cu multu interesu. Sasiu facura că întodeauna ce convenea loru unde erau insd membrii romani? La întrebarea acést'a ne e greu a respunde căci dintre 32 reprezentanti ai Romaniloru abia au luat parte la siedintie vreo doi, trei. Este óre de lipsa se-o mai spunemu că dintre tóte desbaterile este cea mai interesanta și cea mai însemnata desbateré budgetara, căci în budgetulu comunei se oglindéza tóta vieati'a unei comunitati, aci e vorb'a de întrebuintiarea veniturilor și de cheltuielile cari trebuie se le póte orasienii în spate. Acesti'a potu dér' pretinde dela reprezentantii loru că se le apere interesele în reprezentanti'a comunala, Cumu voru poté aperiá inse membri romani interesele poporatiunii romane brasiovene, déca ei absentéza regulatu dela siedintie? Ne pare reu că suntemu siliti a pune acést'a întrebare. Corresponđinti'a de mai susu ne scutesce de a mai respunde.

(D i n c o m i t a t u l u F a g a r a s i u l u i .) Estragemu d'intrun raportu presentatu adunarei generale a comitatului Fagarasiu, ce se tienú la

29 și 30 Sept. sub presiedinti'a d-lui comite supr. Iuliu de Szentiványi urmátorele date: „Siguranti'a publica și starea senatati au fostu multiamítore. Numai diferiti'a nu vrea se péra din comitatu. Unu reu mare este că posturile de medici cercuali nu potu fi ocupate din cauza că nu concura nimenea pentru ele, deórece comunele din caus'a seraciei lor nu potu ficsá unu salariu mai mare de 300 fl. S'au facutu inse pasi cá se se unésca câte doue posturi de medici cercuali, cari apoi ar' fi dotate c'unu salariu de 600 fl. — D'arile au încursu mai bine că în anulu trecut, pentru că urcandu-se pretiurile vitelor popululu a fostu în stare asi procurá banii necessari. Darile prescrie pe unu jumetate de anu faceau 135,022 fl. 75 cr. din aceste s'au platitu péna la finea lui Iuniu 87,586 fl. 7 cr., 45,436 fl. 68 cr. remasera în restantia. La oficiulu orfanalu au fostu restantie din anulu trecut 67 bucati, au fostu presentate în prim'a jumetate a anului 2920, laolalta 2987 bucati, din aceste s'au regulatu 2930, remanu 57 bucati. — Starea cassei orfanale a fostu cu finea lui Iuniu urmátore: în bani gata, actii private, efecte 123,432 fl. 30 cr.; au fostu numerati 21,664 fl. 23 cr., au remasu dér' în cassa 101,768 fl. 7 cr. — Pe teritoriulu comitatului functiunéza 8 oficii postale și unu oficiu telegraficu. Paspórté de vite de câte 5 cr. s'au vendutu 12,506, de câte 3 cr. 2575 bucati. Dilerii sunt scumpi în comitatu, din caus'a apropierei Romaniéi, unde lucrulu de mana se platesce cu pretiu mare. — Numérulu celor obligati la scóla în comitatu au fostu în comitatu: 7879 în scólele ordinare, 3050 în scólele de repetitiune, cu totul 10,920. Numérulu scólelor e de 106, dintre cari 2 sunt scóle de stat, 10 comunale, 94 confessionale. Invetiariu ordinari sunt 126, adjutori 30, apti 91, neapti 55; fiecare scóla este arangiata cospundietoriu legei, Scóle de pomi se gasescu la 55 scóle, la 51 nu; gradini posedu 44 scóle, 62 nu; o biblioteca au numai 17 scóle, ea lipsesce la 89; unu locu de gimnastica au 44 scóle, 62 inse n'au.

(C a l e t o r i a D o m n i l o r i u l u i C a r o l u i n D o b r o g e a .) D. ministru-presiedinte a primitu de la D. ministru de interne, M. Cogalniceanu, urmátorele telegrama:

Orasiulu Tulcea este unu microcosmu, populatiunea s'a este o aglomeratiune de tóte natiunile, de tóte religiunile. Alteti'a S'a Regala a întrebuintiatu o mare parte a dilei de Marti spre a visitá templele religióse ale acestoru deosebite nationalitati. A visitatu biseric'a ortodoxa romana, biseric'a ortodoxa bulgara, biseric'a ortodoxa rusiana, biseric'a lipovenésca, capel'a catolica, sinagoga, geami'a cea mare. Mane va mai visitá capel'a protestanta, biseric'a arména, geami'a cea mica, biseric'a lipoveniloru fara cleru. Tóte aceste edificii, fiindu în parte ruinate, A. S. R. a promisú putiníce ajútore. Dupa dejunulu, la care au fostu invitati P. S. S. episcopulu Dunarei-de-Josu, și mai multi notabili din Tulcea și Sulina, A. S. R. s'a transportatu la palatulu administrativu, unde a priimitu deputatiunile comunelor rurale compuse de deosebite nationalitati și confessiuni. Alteti'a S'a Regala lea priimitu pe tóte una dupa alta, conversandu cu fie-care în deosebitu despre interesele lor. Dupa aceea a visitatu deosebitele autoritati instalate în palatulu administrativu, totu în acea di a visitatu scólele romane, gréca, bulgara, protestanta, arména și istrailita; a visitatu inchisorile unde a facutu mai multe gratiari; a visitatu casarmele și spitalulu militar si civilu și gasindu-le neindestulátore a ordonatú grabnice îndreptari. La prandiu de séra au fostu invitati consuli Puteriloru straine din Tulcea și cei veniti din Sulina. Mercuri diminéti A. S. R. va asistá la liturgia ce se va serbá de P. S. Episcopulu Dunarei-de-Jos, în biseric'a bulgara, alu careia cleru, în timpulu affarei Altetiei Sale Regale în Tulcea, a recunoscutu jurisdictiunea eclesiastica romana; dupa aceea A. S. R. va pune petr'a fundamentala la monumentulu ce este a se înaltiá la Tulcea în amintirea anexarei Dobrogei cătra Romani'a. Loculu acestui mounmentu este pe o înaltime ce domina Tulcea și care pórtá numele de Muntele-Sorei.

Chiustenge, 19/31 Octobré 1879.

Dupa ce Alteti'a S'a Regala a pusú petr'a fundamentala la monumentulu destinatu a perpetuá amintirea aniversarei, amintirea anexarei Dobrogei cătra Romani'a, încungiaratu și salutatu de tóta populati'a Tulcei, s'a imbarcatu la 12 óre de diminéti pentru Cernavod'a, unde a sositu ieri diminéti în diori de di. Atátu la Hârsiova, pe lângă care amu trecut la mediulu noptii, cătu și la Cernavod'a, totu orasiulu a fostu tóta nóptea iluminatu și populatiunea în picióre. La debarcaderu, A. S. R. Domnulu a fostu întimpinatu de clerulu ortodoxu și de hogii otomani, de autoritatile civile și militare, de agentii societatiei Imperiale-Regale de na-

vigatiune si de onor. d. Harris, directorulu generalu alu calei ferate de unire a Dunarei cu Marea-Négra (Cernavod'a-Chiustenge), care venise cu trenulu princiaru, decoratu serbatoresce, spre a condace la Constantia pe noulu Domnu alu Dobrogei. La 8 óre diminiéa, Altetia S'a Regala s'a urcatu in vagonulu princiaru, care, de si de ani era pregatitu pentru Sultanulu, inse numai astadata, si pentru prim'a óra, primi unu Suveranu. Durat'a caletoriei a tienutu doue óre, fiindu-cà, atàtu la statiunea Medjidie, càtu si la stati'a Murfatlar, cortegiulu a trebuitu a se opri, spre a poté populatiunile a vedé si a salutá pe Suveranulu loru. Aceste populatiuni, compuse de tóte nationalitatele, de tóte religiunile, Romani, Greci, Bulgari, Germani, Turci, Tatari, erau tóte intrunite printr'unu singuru sentimentu: dorinti'a de a vedé, de a salutá, de a iubi pe bunulu loru Domnitoru, pe representantulu libertatiei, justitiei tolerantii si civilisatiunei europene. La Medjidie antaiulu hoga alu celei mai mari moschee din Dobrogea a cititu Domnitorulu o rugatiune inadinsu compusa pentru Altetia S'a Regala. si la care tóta populatiunea musulmana, dupa fie-care versetu, respundea prin sute de amin. De la Cernavod'a pèna la Chiustenge trenulu a trecut prin mai multe sate turcesci si tatarasci, odata implinite, asta-di arse si sfaramate. Din ruinele loru inse alergau pucinii locuitori ce au mai ramas spre a zari, spre a saluta, macaru in fug'a calii ferate, pe Suveranulu romanu. Ear' femeile si copiii, zarindu trenulu in semn de respectu, se aruncau la pamentu. La Medjidie, Altetia S'a Regala a fostu aclamatu printr'unu imnu nationalu, intonatu de scolarii romani si tatari din acestu orasiu.

(Dóm'n'a Romaniéi.) Diuarele zomane aducu scirea imbucuratóre, cà Dóm'n'a Elisabet'a se va întorce peste puéine dile in Bucuresti reinsanatosita prin efectulu baieloru de mare din Oland'a. Totodata afla „Besarabi'a“ diuaru nou, ce apare in Iasi, cà Domnitorulu a datu ordinu ministeriului lucrarilor publice se tramita pe gradinariulu siefu alu gradinilor publice din Bucuresti se vina imediatu la Iasi si in unire cu gradinariulu primariei Iasiene se niveleze si se planteze gradin'a din dosulu palatului administrativu. Acést'a fiindu cà Dóm'n'a Elisabet'a are intentiunea se petréca primavér'a si tómn'a in Iasi din cauza cà clim'a Bucurestiloru nu-i priesce.

(Serbarea din Peatr'a.) Cetitorii nostri sciu, cà distinsulu profesore d. Vasile Alesandrescu Urechia a donatu orasiului Peatr'a din Moldov'a o prea frumósa marmora comemorativa a ostasiloru din judetiulu Neamtü (alu caruia fu e si d. Urechia) cari au caditu in resbelulu ultimu pentru independintia. Monumentulu lucratu in marmora de Carara si impodobitu cu armele tieiei, ale judetiului se cu coróni de lauru, fù asediatu in murii interiori ai catedralei S. Stefanu celu Mare din Peatra, intre portretele marelui Domnu si alu Dómnei sale, si acoperitu cu unu velu negru. Acést'a s'a intemplatu Sambata in presér'a dilei festive, candu d. V. A. Urechia tienù o conferintia istorica, in care a vorbitu despre luptele lui Stefanu celu Mare cu Albert regele Polouiloru in urm'a caroru lupte esiadu invingétoriu, Stefanu celu Mare zidi antaiu catedral'a s. Ioanu din Peatra si nu multu in urma zidi si turnulu de langa dens'a. Dumineca in 14 Oct. s'a inaugratu monumentulu dupa program'a stabilita de comitetu. Desi plouá neinteruptu luara toti parte la cortegi, care era deschisu de music'a gardei, in fruntea gardei de onóre civice. Urmau apoi, Dorobanti si Calarasi, elevii scóleloru, delegatii Universitatiloru si ai judetiilor, comitetulu festivu, dl. Urechia cu elevii sei, portandu ghirlande cunuui de flori, familiile osteniloru caduti in resbelu si in fine unu publicu numerosu din tóte clasele societatii Petrene.

Ajungându la biserica au intratu in ea tóte delegatiunile. Clerulu, orasiulu cu S. S'a Protoereulu gimnasiului a intonatu imnulu „Fii ai Romaniéi“, dupa care d. V-A. Urechia rosti unu discursu frumosu asupra teme, cà acelu poporu manifesta vitalitatea s'a, care are cultulu trecutului, elu adause: Poporulu Romanu traiesce, fiindu cà parintii nostri au scitutu se móra, din stejaru cresce, din vulturu, vulturu nasce si terminá invocandu maretiele umbre ale gloriosiloru Domni in templulu carora pune piós'a marmora comemorativa pentru ostenii cari sub conducerea marelui Capitanu si Domnu Carolu I continuara viteji'a strabuna. Velulu negru cadu de pe monumentu si d. generalu Radovici, delegatulu guvernului, respunde in numele armatei prin cuvinte viu aclamate depunendu o

cununa pe marmor'a comemorativu. Asemenca facura toti ceilalti delegati. Pe la 4 óre primari'a urbei Peatr'a a datu unu ospetiu familiiloru soldatiloru morti. La 7 óre séra orasiulu dedù unu banchetu in onórea d-lui profesoru Urechia, si a delegatiuniloru. Inainte de banchetu comitetulu serbarii cu autorulu Urechia si delegatii au datu o telegrama M. S. Domnitorulu, prin care ilu asigurau, cà „nu potu a nu-si aminti cu respectu, iubire si viua recunoscintia de Capitanulu mare, care a condusu la gloria pe aprodiu Romani.“ Domnitorulu a respunsu dlui V. A. Urechia in modulu urmatoriu: „Esprimu recunoscintia mea pentru monumentulu redicatu in orasiulu Peatra in onórea osteniloru din judetiulu Neamtü, caduti in resbelulu intreprinsu pentru independentia Romaniéi. Me asociez cu anim'a la onorurile date unuia din regimentele cele mai brave ale armatei si care prin sangele versatu a redicatu atàtu de susu numele de Romanu. Multamirile mele tuturoru acelor, cari au luat parte la acestu actu frumosu si Diale in deosebi. — Carolu.“ Astfelu se terminá memorabil'a serbare din Peatr'a.

(Unu batalionu circassianu.) „Bin. Publ.“ dà sub tóta rezerv'a scirea, cà Domnitorulu Carolu ar' fi esprimatu dorinti'a si ar' fi hotaritu chiaru a infiintá unu batalionu, care va portá, puéinu modificata, uniform'a circasiana.

(Scarlatina in Bucuresti.) Primari'a Capitalei, scrie „B. P.“ printr'o publicatiune a s'a, face cunoscutu locuitoriloru, cà o epidemia de scarlatina bantuaie orasiulu. cà pe langa ea s'au mai ivitu si casuri de versatu. Spre inlaturarea pericolu invita pe parinti a'si altoi fara zabava copiii nealtoiti si pe cei trecuti de verst'a de 9 ani a'i revacciná de catra revaccinatorii primariei atasiati pe langa fia-care comisiune de culóre, cari suntu obligati a face gratisu acést'a operatiune. Asemenea i consiliéza a nu visita nici ei, nici copiii loru, case in cari se afla bolnavi séu morti de versatu.

(Despre imperatulu Nicolae) istorisesce consil. de statu Boguslavski in memoriile sale intre altele si aceste anecdote: Intr'o di imperatulu Nicolae intalni pe strada unu oficeru beatu, pe care ilu chiama la sine si i dise: „Ce ai face tu in loculu meu, déca ai intalni unu oficeru in starea acést'a? — „Maiestate c'unu asemenea stengariu nici n'asu vorbi.“ — „Ai dreptu“, i dise imperatulu, „iati trasur'a mea, dute acasa si te culca.“ — Unu oficeru teneru din garda ia fostu datu imperatulu ordinulu santei An'a. Càtu-va timpu dupa acést'a se apropiá la parada de oficerulu decoratu. „Esti multiamitu cu An'a? intrebá imperatulu — Muiamescu Maiestate, dér' — !“ — „Dér' ? ce dér' ?“ — „Da, Maiestate, An'a mea se topesce de dorulu lui „Vladimir.“ (Unu altu ordinu mai mare russescu.) „Las'o numai se se topésca“, respunde ridiendu imperatulu, „câci pentru altuceva inca nu ia venitu vremea.“

(In mare strimtóre) se afla acuma cunoscut'a nihilista Vier'a Sassulici. Unu comerciantu russu anume Karpov, care muri de curédu in Tambor, a lasatu Vieriei mostenire tóta averea s'a de unu jumetate milionu de ruble. Testamentulu s'a declarat de validu. Acuma inse vine greutatea. Déca Vier'a Sasulici voiesce se capete banii, trebuie se se presente in persóna inaintea judecatoriei russesci, si déca se presenta ajunge indata in inchisóre pentru delictete ei anterióre. Déca inse in timpu de cinci ani nu se va infaçisiá in Russi'a, va fi declarata de emigrata si averea ei se va confiscá in favorulu fiscalu. Strimtórea in care se afla e dér' mare.

Revista bibliografica.

„Fragmente din Istori'a Romaniloru de Eudoxiu br. de Hurmuzachi!“ — Din aceste a aparutu deja tomulu antaiu. Editiunea Ministeriului Cultelor si instructiunei publice, tomulu antaiu cu portretulu lui Eudoxiu Hurmuzachi. Bucuresti, dia stabilitulu pentru artele grafice Socecu, Sander & Teclu, strad'a Academiei 39, 1879.

„Din Memoriulu lui Iosifu Sterc'a Siulutiude Carpenisiu“, membru alu comitetului Asociatiunei pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din Transilvania. Partea a II a (Continuare din „O lacrima ferbinte“) Sibiu tipografi'a W. Kraft 1879. Acestu memoriu, din care amu publicatu deja o frumósa istorióra, contine multe momente fórte interesante, si se afla de vendiare cu 50 cr. v. a. in Sibiu la Kraft, in Gherl'a la d. Negrutiu, in Brasiovu la Teclu, in Bucuresti la Socecu.

„Catechetica bisericeii dreptu credintiose resaritenene“ compusa de protopresbiterulu Ioan Stefanelli, catechetu la scól'a poporala gr. or. si docentu la facultatea teologica a Universitatii din Cernauti. Sibiu, editur'a si tipariulu tipografiei Eredei de Closius 1879 Pretiulu e 5 fl. pentru Romani'a 13 franci.

„Stefanu-Voevodu celu Mare de P. Verussi“ pictoru, profesoru de estetica si istori'a artelor la scól'a frumóseloru arte din Iasi si de desenu la scól'a filoru de militari, Membru alu Societatii literare „Junimea.“ Bucuresti tipogr. Stef. Mihalescu, Strad'a Lipsani 11. 1879 (Va urmá.)

E. MANSBERGER

ceasornicariu venitu din Bucuresti.

Am deschisu unu atelieru de ceasornicaria tégulu Cailoru Nr. 89, unde me ocupu numai cu reparatiile de ceasornice, care se facu cu garantiá si pretiuri fórte moderate.

2-3

Imprumuturi ipotecari cu anuitati

acórda institutulu subsemnatu proprietariloru de imobile in cetati si sate sub conditiuni avantajóse astfelu, cà prin plat'a la semestru a unei sume totu de-aun'a egali, in care sunt socotite si capitalu si interesse, intr'unu numeru determinatu de ani, se sténgé intrég'a detoria. Aceste imprumuturi se dau

a) pe 10 ani, fiendu a se respunde in anuitati semestrali de 7 fl. 36 cr. dela 100 fl. v. a.

b) pe 15 ani cu anuitati semestrali de 5 fl. 78 cr. dela 100 fl. v. a.

c) pe 20 ani cu anuitati semestrali de 5 fl. 05 cr. dela 100 fl. v. a.

Sub acelesi conditiuni institutulu rescumpara pretensiuni ipotecari.

Informatiuni mai de aproape, cumu si formularie de cereri, se dau la cerere verbala ori in scrisu gratuitu in bireulu institutulu (strada Bayer Nr. 1) cumu si pe la toti agentii nostri din afara.

Sibiu 21 Octobru 1879.

„Albina“

2-3

Institutu de creditu si de economie.

Subsemnatiu facu prin acést'a cunoscutu onoratiloru musterii si onor. publicu, cà si-au asortatu

Magazinulu de haine barbatesci Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru haine de tómn'a si de érna din fabricele interióre si esterióre si se recomanda cu confectionarea prompta de totu felulu de haine barbatesci, cu pretiurile cele mai moderate. Costume de tómn'a dela 25 fl. in susu.

Cu tóta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

-16

Cursulu la burs'a de Vien'a din 29 Octobru st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	68.35	Oblig. rurali ungare	86.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	70.35	„ „ Banat-Timis	85.-
Losurile din 1860	128.25	„ „ transilvane	82.-
Actiunile bancei nation. 837.—		„ „ croato-slav	90.-
„ instit. de creditu 269.70		Argintulu in marfuri	—
Londr'a 3 Iuni	116.65	Galbini imperatesci	5.5
		Napoleond'ori	9.31
		Marci 100 imp. germ.	57.6

Editoru pr.: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresiano

Tipografi'a: Ioanu Gótt si fiu Henriou